

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 709. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708757529680/facsimile.pdf> (tilgået 03. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

Stjerner/ lær, og jeg lær med – og dør.» (Poul Sørensen overs.). – *Barbe-bleu[e]*: (fr.) Blåskæg, kendt fra et eventyr af Ch. Perrault 1697; Blåskæg lod sine hustruer henrette, når de formastede sig til at kigge ind i hans hemmelige kammer. – *Henrik den Ottende*: (1491-1547), engelsk konge fra 1509, populært kendt for sine talrige ægteskaber, der i et par tilfælde endtes med, at han lod hustruen henrette.

Anden Bog

1.II.1

- 149 *Material- og Drogerihandel(en)*: forretning, der handler med kemikalier, farver m.m. – *Sejerværk*: ur.
- 150 *Ringens og Lampens Aand*: de magiske hjælpere i Oehlenschlägers eventyrdrama *Aladdin* (1805). – *nndt*: klart, utvetydigt. – *Kønnet*: kvinde-kønnet, kvinderne.
- 151 *Materialist*: kemikalie- og farvehandler. – *Regalia*: mærke på stor cigar. – *-zerrissne*: (af ty.) sønderrevne, fortvivlede som moderigtigt i en vis art romantik. – *Aaestrup*: Emil Aaestrup (1800-56), se også Efterskrift s.655 og n.t.s.620.
- 152 *At Natten (...) i Sjælen*: af Aaestrups ritorneller, hhv. nr. 95, nr. 81 og nr. 101 i hans *Saml. Skrifter*, bd. II (DSL 1976), s.202-05. – *Amor (...) hos Psyche*: se n.t.s.85. – *Garibaldi-skjorte*: rød skjorte, benævnt efter den italienske frihedshelt Giuseppe Garibaldi (1807-82) og hans friskarers uniform.
- 153 *ere (...) ville (...) kunne* flere gange: jf. Efterskrift s.682f.
- 155 *Soit*: (fr.) o.k., jeg accepterer. – *Frakken*: jakken. – *Andiamo*: (ital.) lad os gå; af sted. – *a la campagna*: (ital.) ud på landet.

1.II.2

- 156 *Landauer(en)*: firhjulet tospænderkøretøj. – *voltigerede*: sprang behændigt. – *Villakvarteret*: mellem Gl. Kongevej, Frederiksberg Allé og Pile Allé.
- 157 *Byron*: den britiske digter G.G. Byron (1788-1824), se Efterskrift s.657f. – *Entoutcas*: (af fr.): kombineret parasol og paraply. – *Let us have (...) after*: Byrons *Don Juan*, 2.Sang (1819), slutn. af str. 178: «kom, Vin og Kvinder, Liv og Lyst i Salen;/ imorgen ta'er vi Soda og Moralen.» (Drachmanns overs. 1880). – *Man (...) intoxication*: sammestedsfra, beg. af str. 179: «Rus maa der til; spørg hver erfaren

- Mand!/ Rus er jo dog i Livet alt det Bedste» (Drachmanns overs.).
- 159 *i denne Juninats (...) Frihed*: fra Ulf's digt s.152ff. – *Vejridsningen*: groften.
- 160 *Aa Du (...) Jansen*: personen/citatet ikke identificeret. – *Loven*: med hentydning til 2. Mos. kap.24ff. – *Konfession*: trosbekendelse.
- 161 *bede*: holde hvil.
- 162 *full dress*: (eng.) selskabstøj. – *Kallebodstrand* (Kalvebodstrand): Sjællandsiden ved den senere Sydhavn. – *heroisk Landskab*: som i den antikke digtnings helte- og halvgudeverden. – *Pan (...) Sivene*: den græske hyrdegud Pan skar en fløjte af den dunhammer (syrinx), som en flygtende nymfe var forvandlet til. – *Diana*: den romerske mytologis jagt- og månegudinde.
- 163 *Maskepi*: hemmelig forbindelse, sammensværgelse.
- 164 *Aurora*: morgenrødens gudinde i romersk mytologi. – *hinc (...) lacrimæ*: (lat.) »derfra disse tårer«. Citat fra den romerske digter Terents' komedie *Andria* (166 f.Kr.), 1.akt, sc.1. – *i Uskyldighedstilstanden*: som Adam og Eva før syndefaldet; jf. 1. Mos., kap.3, v.5ff. – *som Ibsen siger*: Bisp Nikolas' replik i 2.akt af *Kongs-enneme* (1863): »Jeg er i uskyldighedstilstand: jeg kender ikke forskel mellem godt og ondt.« – *Adam for Syndfloden*: fortællelse el. vittighed af Ulf: i 1. Mos. hører syndefaldet til Adam (i kap.3), mens det er Noa, der sidenhen reddes fra syndfloden (kap.6ff.). – *Evolutionen*: udviklingen, populært som biologisk og civilisationshistorisk begreb i perioden, efter Ch. Darwin og H. Spencer.
- 165 *Slotet*: Frederiksberg Slot.
- 166 *Filister*: spidsborger, sippet og amusisk person. – *Vidste Du (...) Frelse*: Jesu ord i Luk., kap.19, v.42, da han forudsiger Jerusalems ødelæggelse. – *Fæstning – Forter*: et vigtigt led i Estrup-regeringens politik var at udbygge Københavns forsvar ved en ring af kanaler, fortifikationer og fæstninger. Se også Efterskrift s.644. – *Slaget paa Rheden*: 2. april 1801, da englænderne under admiral, Lord Nelson besejrede den hjemmeværende danske flåde ved København. – *rev Voldene ned*: i 1856 opgaves Københavns utidssvarende befæstning, og nedrivningen af voldene omkring byen begyndte; dette var bl.a. signal til den hastige vækst af bebyggelser udenfor, ikke mindst i brokvartererne, jf. Efterskrift s.648.
- 167 *Sædelighedssag*: igennem 1880erne var kønsmoralen et stridspunkt. – *holder (...) Storebededag*: hvor københavnernes i stort tal fejrede fridagen ved at spadserer på volden. – *heibergske Vaudeviller*: fra ca. 1825-40 og gennem resten af århundredet udgjorde de en populær del af